

BURDUR MÜZESİ'NDEKİ OSMANLI İZLERİ: MADALYA VE NİŞANLAR*

Aslı SAĞIROĞLU ARSLAN*

Öz: Burdur Müzesi'ndeki 18 adet madalya ve iki adet nişan bu bilimsel araştırma yazısının konusunu oluşturmaktadır. Burdur Müzesi deposundaki eserler, Kültür Varlıkları Müzeler Genel Müdürlüğü'nün 2008'deki kararlarıyla sikke envanterinden çıkarılarak; etnografik eser envanterine kaydedilmiştir. Daha önce hiçbir bilimsel araştırmada incelenmeyen eserler, ilk kez bu çalışmada ele alınarak, bilim dünyasına tanıtmak, araştırmanın en önemli amacıdır. Gümüş ve bakır malzemeden yapılmış olan madalya ve nişanlar, Osmanlı Dönemine ait kıymetli sanat eserleridir. Bu eserler, gün geçtikçe kararmakta, tasvirlerde yok olmakta ve yazılarda silinmeler meydana gelmektedir. Dolayısıyla bu taşınabilir kültür varlıklarını belgelemek, çalışmanın en önemli amaçlarındandır. Madalya ve nişanlar, devletin kahramanlık, yararlılık ve üstün başarı gösteren başta askerlere olmak üzere kişilere verdiği, çeşitli derecelerde, onurlandırma ve değerlendirme sembolü niteliğinde objelerdir. Göğüs veya boyna asılan süslü madalya ve nişanlar, Osmanlı medeniyetine 18.yy'dan itibaren Batı medeniyetinden gelen bir kültürdür. Bu anlayışla oluşturulmuş madalya ve nişanlardan Burdur Müzesi deposunda 18 adet madalya bulunmaktadır. Bu madalyalar içerisinde Kırım Savaşı Madalyaları, Yunan Harbi Madalyaları, Kanuni Esasi Madalyaları ve Liyakat Madalyaları gibi çeşitli özel, tasvirleri ile dikkat çeken madalyalar bulunmaktadır. Abdülmecid, Abdülhamid ve V. Mehmet (Sultan Reşat) dönemlerine ait olan madalyonların üzerlerindeki kitabeler ve tuğralar okunarak; tasvirler ayrıntılı olarak betimlenmiştir. Burdur müzesinde araştırmaya konu olan madalyon ve nişanlar; belgelenecek gelecek kuşaklara aktarılmış olması, Türk tarihi ve Türk kültür tarihi literatürüne katkı sağlaması araştırmanın amaçlarındandır.

Anahtar Kelimeler: Burdur Müzesi, Madalya, Nişan, Osmanlı, Ödül.

OTTOMAN TRACES IN BURDUR MUSEUM: MEDALS AND DECORATIONS

Abstract: 18 medals and two signs in Burdur Museum which constitutes the subject of this scientific research article. The works in the Burdur museum storehouse were removed from the inventory of coins by the decisions of the General Directorate of Cultural Assets in 2008 and its also recorded in the ethnographic works inventory. The works have not been examined in any scientific research before, which are the first handed and it carries the most important aim, which is introducing it to the world of science. Medals and signs are made from silver and copper materials, which are precious art works belonging to the ottoman period and these artifacts are darkening day by day, disappearing in depictions and being erased in writings. Therefore, documenting these portable cultural assets is one of the most important purposes of working. Medals and signs are symbol of honor and appreciation objects, which the state first gives from person to the soldiers at various levels, especially the heroism, usefulness and superior achievement. Medallions and signs are hanged from chest or neck, which are a culture of ottoman

* Bu çalışma, 24-26 Ekim 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen “22. Uluslararası Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu”nda aynı adla sözlü olarak sunulan ve sadece özeti yayınlanan bildirinin genişletilmiş ve yayımlanmamış tam metin halidir.

* Doç. Dr., Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü, asagioglu@erciyes.edu.tr, 0000-0002-5851-1979.

Makale Gönderilme Tarihi / Article Submission Date: 12-12-2023

Makale Kabul Tarihi / Article Acceptance Date: 12-03-2024

Araştırma Makalesi / Research Article

10.59304/ijhe.1403765

civilization originating from the west civilization since the 18th century. There are 18 medals in the burdur museum store from medals and signs which are created for this understanding. Among these medals there are the Crimean War medals, the greek wark medals, the ottoman basic law medals and the merit medals. By reading the inscriptions and signatures on the medallions belonging to the periods of Abdulmecid, Abdulhamid and Mehmet V (Sultan Reşat); images are described in detail. The medallions and decorations that were the subject of research in the Burdur museum; The aims of the research are to document and transfer it to future generations and to contribute to Turkish history and Turkish cultural history literature.

Key words: Burdur Museum, Medal, Sign, Ottoman, Prize.

Giriş

Bu bilimsel araştırmanın konusu Burdur Múzesi deposunda yer alan Osmanlı Dónemine ait 18 adet madalya ve iki adet niřandır¹. Burdur Múzesinde etnografik eser olarak depoda muhafaza edilen taşınmaz kúltür varlıkları, satın alma yoluyla vatandaşlardan temin edilmiştir. Çalışmaya konu olan madalya ve nişanlar Kúltür Varlıkları Múzeler Genel Múdürlüğü'nün 08.02.2008 ve 11.08.2008 tarihli ve 23786 ve 147622 sayılı kararlarıyla sikke seksiyonunda kayıtlıken, etnografya seksiyonuna alınması uygun görúlmüřtür². Bugün eserler müze deposunda muhafaza edilmektedir.

Burdur Múzesi deposunda yer alan, gümüş ve bakır malzemededen ihdas edilen madalya ve nişanlar daha önce herhangi bir bilimsel yayında yer almamıştır. Bu eserler, ilk kez bu bilimsel araştırma ile incelenecek ve bilim dúnyasına tanıtılacaktır. Bu araştırmanın en temel amacı Burdur Múzesi deposunda yer alan Osmanlı dónemine ait 20 adet eserin, tuğra ve kitabelerini okuyarak, úzerlerinde yer alan tasvirlerin detaylı tanımlarını yapıp, bu eserleri belgelemektir. Ayrıca araştırmaya konu edinilen eserler tanıtılarak Türk Tarihi, Türk Kúltür Tarihi ve Türk Sanatı literatúrine katkı sağlanacaktır.

İnsanoğlu tarih boyunca taltif ve teşvik unsuru olarak birçok somut ve görsel materyal kullanmıştır. Madalya; resmi veya gayri resmi çeşitli işlerde ileri düzeyde başarı gösterenlere verilen madeni ödú (nişan) olarak tanımlanmaktadır. Madalya kelimesi İtalyanca kökenli “medaglia” dan gelmektedir. Genellikle hatırlanması gerekli görúlen başarının anısına altın, gümüş, bakır ve nikelden oluşturulan, bir defaya özđü verilen bir mükáfat ve şeref armağanıdır (Artuk, 2003, s.301). Savařlarda ve devletlerin işlerinde ileri düzeyde başarı gösterenlere, yarışma ve sergilerde derece alanlara, önemli olaylarla alakalı olan kişilere verilen madeni nişanlara “madalya” denilmektedir (Bayrak, 1993, s.36).

Eski Yunan ve Romalılarda bir madeni paraya madalya denilirdi. Büyük bir olasılıkla daha sonraları madalya kıymetli bir takı aracı haline gelmiş ve paradan ayrı bir nitelik kazanmıştır.

¹ Burdur Múzesi Deposunda bu eserleri alışabilmem için bana yardımcı olan Burdur Múzesi Múdürlüğü'ne ve müze araştırmacısı Uzm. Sanat Tarihçisi Bilge GÚLNAR'a ve sayın hocam Prof.Dr.Muhittin KAPANşAHİN'e kitabelerin okunması ve özúmlenmesi konusundaki yardımları için teşekkür ediyorum.

² Güler ERĐÚN, Burdur Múzesi Etnografik Eser Envanteri Fiři, 149,151.25.03.2008.

Madalya, sadece batı medeniyetlerinde değil; İslam medeniyetlerinde de sıkça kullanılan bir ödüllendirme hediyesi olarak ön plana çıkmaktadır. Bu madalyalar dönemin hükümdarların isimlerini ve portrelerinin kabartmalarını taşıyan madeni paralar niteliğindedir. Abbasiler zamanında önemli olaylar anısına madalyalar basıldığı bilinmektedir (Artuk, 2003, s.301). Nişan kelimesi pek çok anlamı bünyesinde barındırmaktadır. Ferit DEVELLİOĞLU'nun Osmanlıca Lugat'ın da "10. anlam olarak taltif için verilen madalya" (Develioğlu, 2002, s.841) olarak tanımlanmıştır. Başka bir anlamıyla nişan, devlet eliyle üstün başarıda bulunan, çeşitli derecelerde verilen göğüs veya boyna takılan süslü objeye denir. Nişan, madyalardan çok sonra ortaya çıkmıştır. Genel olarak elips veya yıldız formundadır. Gerek kamu görevinde gerekse askeri görevdeki kişilere hizmet karşılığı verilen nişanların kökeni, Ortaçağ'a kadar dayanmaktadır (Artuk vd., 1967, s.11). Osmanlı Uygarlığı'nda madalyalar nişanlardan daha önce kullanımı görülmüştür. İlk madalyonlar 15.yy'da Fatih Dönemi'nde kullanılmaya başlanmıştır. Patrona Halil İsyanı (1730) sonrasında çıkarılan "altın ferahi madalyası" Osmanlılardaki ilk madalya örneğidir. Önceleri sadece savaşta ve barışta üstün hizmet gösterenlere takdim edilen madalyalar, sonraki dönemlerde toplumsal bir olayı sürekli gündem de tutabilmek amacıyla hatıra madalyaları ya da devletin felaket anında yardım amacıyla bağış madalyaları olmak üzere de ihdas edilmiştir (Eralp, 2002, s. 684). "Dünya genelinde nişan, devletlerin varlığı, birliği, bütünlüğü ve gelişiminde üstün gayret, hizmet ve özveri ile çalışarak kişisel başarıya ulaşan ve bu başarısı ile toplumu üst düzeyde etkileyen kişilere verdiği nesnel bir semboldür. Bu sembolün verilmesindeki amaç bir yanda toplumun diğer bireylerini özendirerek aynı başarıya ulaşmaya teşvik edici bir mesaj verebilmektedir. Ayrıca nişanların sayısal olarak bir iki üç dört veya daha fazla beşinci, altıncı gibi sayısal derecelendirilmesi; yahut altın, gümüş, bronz gibi madensel değerlendirilmesi veya form ve şekil olarak farklı biçimlerde verilmesi gösterilen başarıların mükemmel, çok iyi, orta gibi, sınıflandırılmasına olanak sağlamıştır" (Eralp, 2002, s. 684).

Osmanlı İmparatorluğunda ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında savaşlara katılanlara ve görevlerinde başarılı olanlar madalya ve nişanlar ile mükâfatlandırılmışlardır. Madalya, nişan ve rütbe kişilere; yazılı olarak üzerinde padişahın tuğrası bulunan, berat adı verilen bir belge halinde bildirilirdi. 19 yy.ın ilk yarısına ait madalyaların beratlarına pek rastlanmamaktadır. Beratlarda madalyanın verilme sebebi açıklanır; özellikle nişanlar beratlarla beraber takdim edilirdi (Bayrak, 1993, s. 36). Batılılar tarafından icad edilen madalyaların, Osmanlılar tarafından kabulü ve kullanılması çok uzun zaman almıştır. Türklerde madalya ve nişan kullanılmadan önce sorguç, tuğçeleng ve avize kullanılmıştır (Artuk vd., 1967, s. 11).

Osmanlılarda ilk nişan, III. Selim (1789-1807) Dönemi'nde kullanılmıştır. Hükümdarın Abu Kır'da Fransız donanmasını yakan Amiral Nelson'a gönderdiği elmaslarla süslü çelenk ilk nişan olarak kabul edilmektedir. Bu çelengi yine aynı yılları takiben 1801'de ihdas edilen Hilal Nişanı izlemiş ve ünlü Vak'a-ı Mısıriye Madalyası'da bu tarihte çıkarılmıştır. Nişanların resmi düzenlemeye tabi tutulması ise II. Mahmut (1080-1839) Döneminde olmuştur. Bu dönemde ilk olarak Nişan-ı İftihar ihdas edilmiş ve Alman Mareşali Helmunt Von Moltke'den edinilen bilgiye göre hükümdar kendisine bu nişanı huzurunda tören ile takdim etmiştir³. (Eralp, 2002, s.684). Abdülmecit'in hükümdar olmasından (1839'da) itibaren nişan, Osmanlı İmparatorluğunda artık iyice yerleşmiş, nişanlar nizamnameye bağlanarak beratları ile birlikte verilmeye başlanılmıştır. Nişan-ı İftihar, Nişan-ı İmtiyaz, özellikle hükümdarın adını taşıyan Mecidi Nişanı bu dönemin en önemli nişanları arasında sayılabilir. Madalya ve nişan arasındaki farklar; madalyalar genellikle altın, gümüş, bronz ve bakır malzemeden oluşturulmuşlardır. Onları nişanlardan ayıran bir diğer önemli fark; görünüm olarak nişanlardan daha küçük ebatlı olarak ihdas edilmeleri ve çift taraflı olarak tasarlanmalarıdır (Eralp, 2002, s.684). Madalyaların ön yüzünde genellikle olayı simgeleyen kabartmalar veya bazen Osmanlı arması bazen de hükümdarın tuğrası yer almakta, arka yüzleri ise verilen kişinin adının yazılacağı ince bir şerit ile açıklayıcı yazılar yazmışlardır. Devlete hizmet vermek için madalyalar içerisinde Liyakat Madalyası, İmtiyaz Madalyası; harp madalyaları arasında ise, Silistre, Kırım, Yemen, Yunan Harbi madalyaları örnek gösterilebilir. Hatıra madalyalarına Hünkar İskeleyi Madalyası, Alman Mülakatı Madalyası, Kolera Hatıra Madalyası, Hareket-i Arz Madalyası örnek verilebilir. Bağış madalyaları arasında Hilal-i Ahmer 'Kızılay' Madalyası, Malul Askere İane Sergisi Madalyası, Donanma İane Madalyası, İane-i Harbiye Madalyası gibi madalyalar en dikkat çekicileridir (Eralp, 2002, s.684). Madalyalar ve nişanlar Osmanlı Dönemi'nde özellikle 1908'den sonra taşınırken elbise üzerinde belirli kurallara bağlı olarak taşınmış ve hatta bir nizamname ile bunların ceket üzerinde takılış yerleri bile belirlenmiştir. Birinci dünya savaşı sırasında asker kişilerin hangi madalyalara ve nişanlara sahip olduklarını göstermek için 'peyk' isimli küçük rozetler bastırılmış ve üzerlerinde madalya ve nişanın çok küçük örneklerini taşıyan bu rozetler; günümüzde silahlı kuvvetlerde kullanılan şerit rozetler gibi ceketin sol tarafında cep kapağı üzerinde bulunmaktadır.

Osmanlı İmparatorluğu'nda, III. Selim döneminde ilk çıkarıldığı andan itibaren 25 adet, Abdülmecit Dönemi'nde sekiz adet, Abdülaziz Dönemi'nde 26 adet madalya ve hatıra

³ Ayrıca Ameral Nelson'un çelengi (nişanı), Hilal nişanı, Vaka'i Mısıriye Madalyası, ve Nişan-ı İftihar hakkında daha ayrıntılı bilgi için bkz: Metin Erüreten, **Osmanlı Madalya ve Nişanları**, İstanbul, 2001., Ethem Eldem, **İftihar ve İmtiyaz: Osmanlı Nişan ve Madalyaları Tarihi**, İstanbul, 2004, s.16-54, s.110-126.

madalyonu çıkarılmıştır. Osmanlı madalya ve nişanları Cumhuriyet Döneminde de kullanılarak, 1934 yılına kadar varlıklarını sürdürmüşlerdir. Bu taşınabilir kültür varlıkları 1934 yılında çıkarılan 2590 sayılı yasa ile kullanımı tamamen kaldırılmıştır.

1. Burdur Müzesindeki Madalya ve Nişanları

Bu araştırmaya konu olan 20 adet eserden 10 adedi aşağıdaki tablolarda detaylı olarak çizim ve fotoğraflarla birlikte tanıtılmıştır. Diğer 10 adet eser ise toplu bir değerlendirme tablosuna da katalog bölümünün sonunda yer alan genel değerlendirme tablosunda genel özellikleriyle verilmiştir.

			
Fotoğraf:1		Çizim: 1	
Fotoğraf: 2		Çizim: 2	
Katalog Numarası:1	Müze Envanter Numarası: Et.31.8.08/4881	Kitabeleri Abdülmecid Han bin Mahmud el Muzaffer Daima	
	Müze Getiriliş Tarihi: 23.11.1998	Tarihi: Rumi1266 Miladi1850	Ölçüleri: 37 mm (çapında), 2.5 mm. (kalınlığında)
Malzemesi: Gümüş			
<p>Tanımı: Günümüze sağlam durumda ulaşabilen madalya, gümüş malzemedan yapılmıştır. Madalyanın ön yüzünde yüksek kabartma tekniğinde bir hilal ve beş kollu bir yıldız işlenmiştir. Bu ay ve yıldız motifinin altına bir yazı kuşağı yer almaktadır. Yazı bandının uçları içe doğru rulo yapmış şekilde tasvir edilmiştir. Yazı bandının üstünde tek satır halinde yazı bulunmaktaysa da; malzeme aşındığı için yazı okunamamıştır. Bu yazı bandının altında daha küçük ebatlı üzerinde “sene 1266” yazan bir yazı kuşağı daha yerleştirilmiştir. Ay-yıldız 5</p>			

mm'lik yivli bir silme ve düz yüzeyle bir silme çevrenmiştir. Madalyanın arka yüzünde sadece alçak kabartma tekniği ile büyükçe bir tuğra işlenmiştir. Tuğranın içinde "Abdülmeceid Han bin Mahmud el-Muzaffer Daima" ibaresi yazılıdır. Tuğra en dışta 5 mm'lik düz yüzeyle bir silme ile çevrenmektedir. Madalyanın üst kısmında 5 mm. çaplı bir delik bulunmaktadır. Bu delik madalyaya zincir geçirmek içindir⁴.

Fotoğraf:3

Çizim: 3

Fotoğraf: 4

Çizim: 4

Katalog Numarası:2	Müze Envanter Numarası: Et.5.8.08/4855		Kitabeleri Nişan-ı İftihar Abdülmeceid Han bin Mahmud el- Muzaffer Daima sene 1270
	Müze Getiriliş Tarihi: 05.02.1975	Tarihi: Rumi 1270 Miladi 1854	Ölçüleri: 31mm. (çapında), 2.5 mm. (kalınlığında) Malzemesi: Gümüş

Tanımı: Günümüze sağlam durumda ulaşabilen madalya, gümüş malzemedendir. Madalyanın ön yüzünde, sola doğru dönük bir hilal ve altı kollu bir yıldız bulunmaktadır. Bu ay ve yıldızın iki tarafında çeşitli bitkisel motifler ve defne dalları madalyonun her iki yüzünde yer almaktadır. Madalyanın alt kısmında da ortada bir güneş kursu içerisinde bir tuğra işlenmiştir. Ancak madalyanın malzemesinde bozulma meydana geldiği için tuğra net olarak

⁴ Bu madalyanın aynı varyasyonu Bosna Madalyası olarak geçmektedir. Madalya için bkz: (Eldem, 2004, s.153).

algılanamamaktadır. Güneş kursunun etrafında dört adet Osmanlı sancağı tasvir edilmiştir. Madalyonun arka yüzünde ise, alçak kabartma tekniği ile yapılmış 12 kollu yıldız motifinin merkezinde altı kollu yıldız bezemesi işlenmiştir. Çok kollu yıldız bezemesinin altında yazı kuşağı yer almaktadır. Madalyon üzerinde Rumi 1270 tarihi ibaresi okunmaktadır. Yazı kuşağı birer küçük yıldız ile tutturulmuştur. Yazı kuşağının altında ise birer defne dalı işlenmiştir⁵.

Fotoğraf:5

Çizim 5

Fotoğraf: 6

Çizim 6

Katalog Numarası:3	Müze Envanter Numarası: Et.24.8.08/4874		Kitabeleri Abdülmecid Han bin Mahmud el-Muzaffer Daima Kırım 1271, CRIMEA 1855
	Müzeeye Getiriliş Tarihi: 21.12.1992	Tarihi: Rumi.1271 Miladi1855	Ölçüleri: 37mm. (çapında), 2.2mm.(kalınlığında)
			Malzemesi: Gümüş

Tanımı: Günümüze sağlam durumda ulaşabilen madalya gümüş malzemedden yapılmıştır. Madalyanın ön yüzünde, birbirine kurdele ile bağlanmış defne dallar alçak kabartma tekniği ile işlenmiştir. Defne dalları çelenk gibi tasarlanmış olup; bu çelengin içerisine ortaya üst kısma Abdülmecid'in tuğrası yerleştirilmiştir. Tuğranın altında kitabe yer almaktadır. "Kırım" yazmaktadır onun altında da "1271" tarihi okunmaktadır. Madalyonun arka yüzünde Kırım

⁵ Nişan-ı İftihar Madalyası örnekleri için bkz: (Eldem, 2004, s. 149-150).

savaşına atıfta bulunan bir takım tasvirlerle yer verilmiştir. Yatay olarak üç düzleme ayrılan madalyanın en alt ve dar düzleminde, Latin harfleri ile “CRIMEA 1855” yazısı yer almaktadır. İkinci düzlemde yerde bozguna uğratılan düşman kuvvetlerine ait bir bayrak, bir top arabası ve top, top arabasının üzerinde bir harita (Kırım haritası), büyük bir gemi çapası, bir kürek ve üç büyük döküm top tasvir inden oluşan alegorik bir kompozisyon yer almaktadır. Üçüncü düzlemde dört adet sancak dikey olarak yerleştirilerek; diğer iki düzlemin yataylığını dengelemektedir. Sancaklar simetrik olarak aynı biçim ve boyutta iki adet sol taraf iki adet de sağ tarafa doğru işlenmiştir. Malzemesinin yüzeyi bozulduğu için bayrakların üzerlerindeki detaylar algılanamamaktadır. Ancak bu bayraklar muhtemelen Osmanlı-Rus Savaşı’nda Osmanlı’nın müttefiki olan Fransız, İngiliz ve Sardinyalılara ait oldukları söylenebilir. Diğer iki sancak ise Osmanlı sancağıdır. Top arabasının tekerleğinin altındaki bayrak ise yenilmiş Ruslara ait olmalıdır. Ayrıca birinci ve ikinci düzlem düz yatay bir çizgi ile ayrılmıştır. Top arabası, top, çapa, havan, üç top ve kürek kalın bir bant üzerinde tasvir edilmiştir. Bu bant deniz olmalıdır. Kırım bir liman şehridir ve haliyle denizin tasvir edilmiş olması doğaldır. Bu madalya 1855 Kırım Savaşı için yaptırılmıştır ve “Crimea” yazısından da anlaşılacağı üzere İngilizlere mahsus yapılmıştır⁶. Madalyanın üst kısmında 4 mm. çaplı bir delik bulunmaktadır. Bu delik madalyaya zincir geçirmek içindir. Eser 0.3 cm’lik yuvarlak profilli bir silme ile hem ön hem arka yüzeyinden en dışında sınırlandırılmıştır (Eldem, 2004, s. 153).

Fotoğraf:7

Çizim:7

Fotoğraf:8

Çizim:8

⁶ Kırım Savaşı Madalyaları dört farklı varyasyonda ihdas edilmiştir. Bunlar, savaşa katılan İngiliz, Fransız, Sardinya ve Osmanlı askerlerine verilmek üzere yaptırılmış madalyalardır. Kırım madalyaları hakkında ayrıntılı bilgi için bkz: (Eldem, 2004, s. 203, 204, 215), (Tekin, 2014.).

Katalog Numarası:4	Müze Envanter Numarası: Et.26.8.08/4876		Kitabeleri Abdülhamid Han bin Abdülmecid el-Muzaffer Daima el- Gazi Liyakat Madalyası Şecaat İbrahim Edenlere Mahsustur 1308
	Müze Geliş Tarihi: 25.12.1992	Tarihi: Rumi 1308 Miladi 1892	Ölçüleri: 24.5mm. (çapında), 2.2 mm (kalınlığında) Malzemesi: Gümüş

Tanımı: Günümüze sağlam durumda ulaşabilen madalya, gümüş malzemeden yapılmıştır. Madalyanın ön yüzünde alçak kabartma tekniği ile Osmanlı arması işlenmiştir. Osmanlı armasının tam merkezine madalyanın tam ortasına gelecek şekilde bir tuğra yerleştirilmiştir. Tuğranın içerisinde “Abdülhamid Han bin Abdülmecid el-Muzaffer Daima el- Gazi” ibaresi yazılıdır. Tuğra bir güneş tasviri içerisine yerleştirilmiştir. Bu tuğra Osmanlı padişahını simgelerken; onun arkasından doğan güneş onun hükmettiği güçlü imparatorluğa atıfta bulunmak için tasvir edilmiş olabilir. Armadaki 30 adet nesnenin her birinin imgesel anlamı (ikonografik anlamı) bulunmaktadır⁷. Madalyanın arka yüzünde yuvarlak hatlı bir yazı ile üç satır halinde “Liyakat Madalyası, Şecaat İbrahim Edenlere, Mahsustur 1308” kitabesi yazılmıştır. Rakamlar dikdörtgen bir pano içerisine alınmıştır. Madalyanın en üst kısmında yaklaşık 5mm.lik düzgün olmayan bir delik, zincir takmak için açılmış olmalıdır. Eser 0.2 cm’lik düz yüzeyli ince bir silme ile hem ön hem arka yüzeyinden en dışarıdan sınırlandırılmıştır. Liyakat madalyası Osmanlı medeniyetinde toplumda yararlılık gösteren kişilere verilirdi⁸.

⁷ Osmanlı arması ve üzerindeki 30 adet ikonografik motifin anlamı hakkında detaylı bilgi için bkz: (Özdemir,1997.)

⁸ Liyakat Nişanı hakkında detaylı bilgi için bkz: Ethem Eldem, **İftihar ve İmtiyaz: Osmanlı Nişan ve Madalyaları Tarihi**, İstanbul, 2004, s. 290-293, 300, 301.

 		 	
Fotoğraf:9		Çizim:9	
Fotoğraf:10		Çizim:10	
Katalog Numarası:5	Müze Envanter Numarası: Et.27.8.08/4877		Kitabeleri Abdülhamid Han bin Abdülmecid el-Muzaffer Daima Yunan Muharebesi 23 Zilkade sene 1314 yevm-i Pazar
	Müze Geliş . Tarihi: 25.12.1992	Tarihi: Rumi 23 Zilkade1314 Miladi 25 Nisan 1897	Ölçüleri: 24.5 mm (çapında), 2.2 mm. (kalınlığında)
			Malzemesi: Gümüş
<p>Tanımı: Günümüze sağlam durumda ulaşabilen madalya, gümüş malzemeden yapılmıştır. Madalyonun ön yüzünde, birbirine bir adet açmış gül ile bağlanmış, iki defne dalı yer almaktadır. Defne dalları bir çelenk oluşturmuştur. Çelengin ortasına tuğra ve tuğranın sağına da yuvarlak hatlı bir yazı ile “el-Gazi” kitabesi yer almaktadır. Tuğranın içerisinde “Abdülhamid Han bin Abdülmecid el-Muzaffer Daima” okunmaktadır. Madalyonun arka yüzünde sadece kitabe yer almaktadır. Yuvarlak karakterli bir yazı ile “Yunan Muharebesi 23 Zilkade sene 1314 yevm-i Pazar ” yazmaktadır.</p> <p>Madalyanın üst kısmında 5 mm. çaplı bir delik bulunmaktadır. Bu delik madalyaya zincir geçirmek içindir. Eser 2 mm.’lik düz yüzeyli ince bir silme ile hem ön hem arka yüzeyinden en dışarıdan sınırlandırılmıştır. Bu madalya Abdülhamid zamanında Yunan Muharebesi anısına bastırılmıştır. Bu yüzden bu isim ile anılmaktadır⁹.</p>			

⁹ Yunan Harbi madalyaları detaylı bilgi için bkz: Ethem Eldem, **İftihar ve İmtiyaz: Osmanlı Nişan ve Madalyaları Tarihi**, İstanbul, 2004,s. 307, 308, 315.

			
Fotoğraf:11		Çizim :11	
Fotoğraf:12		Çizim: 12	
Katalog Numarası:6	Müze Envanter Numarası: Et.21.8.08/4871	Tarihi: Rumi1324 Miladi1908	Kitabeleri Abdülhamid Han bin Abdülmecid el-Muzaffer Daima el-Gazi 10 Temmuz 1324
	Müze Getiriliş Tarihi: 14.12.1989		Ölçüleri: 27mm. (çapında), 2.4mm. (kalınlığında)
			Malzemesi: Bakır
<p>Tanımı: Günümüze sağlam durumda ulaşabilen madalya, bakır malzemeden yapılmıştır. Madalyonun ön yüzünde, birbirine ince kurdeleler ile bağlanmış defne dalları alçak kabartma tekniği ile işlenmiştir. Defne dalları çelenk gibi tasarlanmış olup; bu çelengin içerisine ortaya üst kısma tuğrası yerleştirilmiştir. Tuğrada “Abdülhamid Han bin Abdülmecid el-Muzaffer Daima” ibaresi yer almaktadır. Tuğranın sağına “el-gazi” yazısı yazılmıştır. Altında ise “10 Temmuz 1324 sene” yazısı okunmaktadır. Madalyanın arka yüzünde bir erkek portresi cepheden işlenmiştir. Alçak kabartma tekniği ile işlenen portre: batılı üslupta bir ceket, fes, gömlek, kravat ve sadece bıyıklı olarak tasvir edilmiştir. Figür ciddi bir yüz ifadesi ile betimlenmiştir. Ayrıca figürün kıyafetinde ve yüz hatlarında gölge ışık etkisi ile başarılı bir derinlik etkisi yaratılmıştır. Madalyanın arka yüzünde tasvir edilen bu portrenin kime ait olduğuna dair herhangi bir yazı mevcut değildir. Bu yüzden bu şahsın kim olduğu tespit</p>			

edilememiştir. n yzdeki tuğra Abdulhamid Han'a aittir ve bu portreni'nde sultana ait olduğu dűřynlmektedir¹⁰. Portre kűçük yuvarlaklardan oluşan naif bir bordr ile vrenlenmektedir. Madalyanın en uest kısmında, yukarıya doğru taşırılmış bir delik mevcuttur. Bu toka madalyayı kolye olarak takmak için yapılmış olmalıdır. Madalya 4 mm.'lik dűz yzeyli bir silme ile hem n hem arka yzeyinden en dışında sınırlandırılmıştır.

Fotoğraf:13

Çizim: 13

Fotoğraf: 14

Çizim:14

Katalog Numarası: 7	Műze Envanter Numarası: Et.13.8.08/48 63	Tarihi: Hicri 1324 Miladi 1915	Kitabeleri: n Yzűnde "Abdulhamit Han bin Abdulmecit el- Muzaffer Daima el Gazi 10 temmuz 1324 sene" Arka Yzűnde "Hűrriyet", "Uhuvvet (kardeřlik)", "Musavat (eřitlik)" "Adalet"
	Műzeye Getiriliř Tarihi: 15.12.1976		lűleri: 27mm. (ap), 2.5mm. (kalınlık)
			Malzemesi: Bakır
Tanımı: Gűnűműze sađlam durumda ulařabilen madalya, bakır malzemeden yapılmıřtır. Madalyanın n yzűnde, birbirine kurdele ile bađlanmıř iki defne dalı ile vrenlenmiř;			

¹⁰ Sultan V. Mehmet Reřat'ın cűlűsű konulu popűler hatıra madalyaları hakkında detaylı bilgi için bkz: (Eldem, 2004, s. 375,376).

merkezde büyük bir tuğra yer almaktadır. Tuğrada “Abdulhamit Han bin Abdulmecit el-Muzaffer Daima” ibaresi yer almaktadır. Tuğranın sağında yuvarlak hatlarla “el Gazi” yazmaktadır. Tuğranın altında da iki satır halinde tarih düşülmüştür. İlk satırda “10 temmuz”, ikinci satırda “1324 sene” okunmaktadır. Madalyanın en üst kısmında, yukarıya doğru taşırılmış bir delik mevcuttur. Bu toka madalyayı kolye olarak takmak için yapılmış olmalıdır. Tuğra, yazılar ve defne dalları alçak kabartma tekniği ile işlenmişlerdir.

Madalyanın arka yüzünde merkeze, alçak kabartma tekniği işlenmiş iki Osmanlı sancağı yer almaktadır. Bayraklar çapraz olarak yerleştirilmiştir. Sancakların altına üstüne ve iki yanına toplam dört kelimedenden oluşan kitabeler yazılmıştır. Madalyanın arka yüzündeki yazılar ön yüzündekiler kadar sağlam durumda değilse de; okunabilmektedir. Sancakların ortasında üstte “Hürriyet”, altındaki kitabede “Uhuvvet (kardeşlik)” sağdakinde, “Musavat (eşitlik)” soldaki kitabede ise “Adalet” yazmaktadır. Bayrakların direklerinin üzerinde alemler (ay/yıldız) işlenmiştir. Yine her iki sancağın merkezinde de hilal ve beş kollu yıldız kabartmaları yer almaktaysa da; bu kabartmaların her ikisinde de yıpranmalar görülmektedir. Bayrakların birleştiği noktada üstteki kitabenin altında tek bir yıldız kabartması yer almaktadır. Sancaklar Osmanlı devletini, tek bir yıldız ise Osmanlı padişahını temsil ediyor olmalıdır. Madalya 0.3 cm.lik düz yüzeyli bir silme ile hem ön hem arka yüzeyinden en dışında sınırlandırılmıştır¹¹.

Fotoğraf:15

Çizim:15

Fotoğraf: 16

Çizim:16

	Müze Envanter Numarası:	Kitabeleri Kanun-i Esasi Yadigari
		Mehmed Han bin Abdülmecid el-muzaffer daima
		Ölçüleri: 22mm. (çapında), 2.4mm. (kalınlığında)

¹¹ Kanuni Esasi Madalyası hakkında detaylı bilgi için bkz: (Eldem, 2004, s. 366, 376).

Katalog Numarası: 8	Et.16.8.08/48 66		Malzemesi: Bakır
	Müzeye Getiriliş Tarihi: 14.02.1980	Tarihi: Rumi1324 Miladi190 8	

Tanımlı: Günümüze sağlam durumda ulaşabilen madalya, bakır malzemeden yapılmıştır. Madalyanın ön yüzünde, alt kısımda iki meşale çapraz şekilde yerleştirilmiştir. Bu meşalelerin üzerinde sağlı sollu defne dalları bulunmaktadır. Madalyanın ortasına tuğra bulunmaktadır. Tuğranın sağ üst kısmına bir iek bezemesi işlenmiştir. Tuğranın içinde “Mehmed Han bin Abdülmecid el-muzaffer daima” ibaresi yer almaktadır. Tuğra dıştan yedi adet yıldız ile sınırlandırılmıştır. Yedi yıldız Osmanlı imparatorluğunun yedi kıtaya olan hakimiyetini simgeliyor olabilir. Yıldızlar defne dallarına doğru daire biçiminde yerleştirilmişlerdir. Meşaleler, defne dalları, tuğra, iek ve yıldızlar alçak kabartma tekniği ile işlenmişlerdir. Madalyanın arka yüzünde alçak kabartma tekniği ile büyük bir Osmanlı arması işlenmiştir. Armanın üst kısmında yuvarlak hatlı bir yazı ile tek satır halinde “Kanun-i Esasi Yadiğarı” yazmaktadır. Osmanlı armasının altında simetrik olarak yerleştirilmiş, S ve C kıvrımları yapan bitkisel motifler bulunmaktadır. Armanın altında da bitkisel motiflerin altında ince bir yazı ile “11 Temmuz 1324 sene” yazmaktadır. Madalyanın üst kısmında dışarıya doğru 5mm.taşırılmış bir toka bulunmaktadır. Bu tokaya bir halka ile hilal biçiminde üzerinde fiyonk olan bir parça ilave edilerek; madalya kolyeye dnüşürülmüştür. Daha sonra da bu madalyadan oluşan kolye ucuna zincir eklenmiştir. Dikdörtgen formlu küçük parçalardan oluşan zincirin dört parçası bugün mevcuttur. Parçalar küçük halkalar ile birbirine geçirilmiştir. Eserin malzemesi oldukça korozyona uğramıştır.

Kanun-i Esasi Yadiğarı olarak ihdas edilen madalyalar, Sultan Mehmet Reşat zamanında ilk defa yapılan bir uygulama ile isteyene para ile alıp takabilmesi sağlanmıştır. Bundan dolayı daha çok rozet şeklindedir.

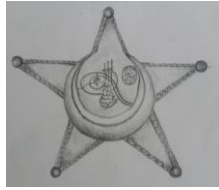
			
Fotoğraf:17		Çizim: 17	
Fotoğraf:18		Çizim: 18	
Katalog Numarası:9	Müze Envanter Numarası: Et.15.8.08/4865	Kitabeleri Mehmed Han bin Abdülmecid el-Muzaffer Daima ....es Sultan Mehmed el-Hamis	
	Müze Getiriliş Tarihi: 28.12.1977	Ölçüleri: 22mm.(çapında), 2.5 mm.(kalınlığında)	
Tarihi: -		Malzemesi: Bakır	
<p>Tanımı: Günümüze sağlam durumda ulaşabilen madalya, bakır malzemeden yapılmıştır. Madalyanın ön yüzünde, alt kısımda iki meşale çapraz şekilde yerleştirilmiştir. Bu meşalelerin üzerinde sağlı sollu defne dalları bulunmaktadır. Madalyanın ortasına tuğra bulunmaktadır. Tuğranın sağ üst kısmına bir çiçek bezemesi işlenmiştir. Tuğra dıştan yedi adet yıldız ile sınırlandırılmıştır. Yedi yıldız Osmanlı imparatorluğunun yedi kıtaya olan hakimiyetini simgeliyor olabilir. Yıldızlar defne dallarına doğru daire biçiminde yerleştirilmişlerdir. Meşaleler, defne dalları, tuğra, çiçek ve yıldızlar alçak kabartma tekniği ile işlenmişlerdir. Madalyanın arka yüzünde bir erkek portresi cepheden işlenmiştir. Alçak kabartma tekniği ile işlenen portre: Başında fesi ve askeri üniforma ile tasvir edilen figürün altında bir kitabe yer almaktadır. Kitabede “....es-Sultan Mehmed el-Hamis” yazı yazmaktadır. Kitabedeki es-Sultan Mehmet ifadesinden bu portre sultan V. Mehmet Reşat’a ait olabilir. Portenin başındaki fes ve</p>			

fesin üstünde yer alan sorgu¹² bu tasvirin önemli bir şahsa ait olduğuna işaret eden detaylardır. Yine figürün üniformasında madalya ve nişanlarla tasvir edilmesi dikkat çekicidir. Portre küçük yuvarlaklardan oluşan naif bir bordür ile çevrelenmektedir. Madalyanın üst kısmında dışarıya doğru 5 mm. taşırılmış bir toka bulunmaktadır. Bu Sultan Reşat'ın tasvirinin üzerinde bulunmasından dolayı önem taşıyan bir madalyadır¹³. Bu madalyonun ihdas tarihi Sultan V. Reşat'ın tahta çıktığı tarih olan 1909 olmalıdır.

Fotoğraf: 21

Çizim: 20

Fotoğraf: 22

Katalog Numarası:10	Müze Envanter Numarası: Et.10.8.08/48 60	Tarihi: -	Kitabeleri: Mehmet Han bin Abdülmecid el-Muzaffer Daima el-Gazi
	Müzeye Getiriliş Tarihi: 15.12.1976		Ölçüleri: 56mm. (ap), 2.4mm. (kalınlık)
			Malzemesi: Bakır –Mine
Tanımı: Günümüze sağlam durumda ulaşabilen nişan, bakır malzemeden yapılmış ve üzeri kırmızı renk minelenmiştir. Ancak mineler de dökülmeler olmuştur. Beş kollu yıldız formunda			

¹² Sorgu: padişah sarık ve feslerine takılan kıymetli kuş tüyleri ve mücevherlerden oluşan takı, süs objesidir. Neslihan Koç Keskin, "Osmanlı Şiirinde İftihar ve İmtiyaz Simgeleri "elenk" "Otaga" ve "Sorgu" **Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish Turkic**, 2/7, s. 497-498.

¹³ Sultan V. Mehmet Reşat'ın cülüsü konulu popüler hatıra madalyaları hakkında detaylı bilgi için bkz: (Eldem, 2004, s. 375,376).

olan nişan, tam merkezine yüksek kabartma tekniği ile büyük bir hilal motifi işlenmiştir. Hilalin ortasında döküm tekniği ile tuğra applike edilmiştir. Tuğrada Abdülhamid Han b. Abdülmecid el-Muzaffer Daima ibaresi yer almaktadır. Tuğranın sağında da bir daire içinde “el- Gazi” yazmaktadır. Kitabe de tuğra gibi döküm tekniği ile nişana monte edilmiştir. Tuğranın altında tarih kısmı da mevcutmuş ancak bugün sadece izleri algılanabilmektedir. Yıldızın her bir kolu birbirine eşit boyuttadır ve küçük toplarla nihayetlenmişlerdir. Ayrıca yıldızın her bir kolu şeritlerle sınırlandırılmış ve yıldızın içleri kırmızı renk mine ile renklendirilmiştir. Nişanın arka yüzünde herhangi bir damga, yazı ya da süsleme mevcut değildir. Bugün nişanın iğnesi günümüze ulaşamamıştır. Sadece yatay dikdörtgen şeklinde iğne kancası yeri mevcuttur. Müze envanter fişinde arka yüzde “BB&C” ibaresinin yazılı olduğu kayıtlıysa da¹⁴ bugün bu yazılar mevcut değildir. Belki de nişanın basıldığı atölyeye işaret ediyor olabilir¹⁵.

2. Değerlendirme Tablosu

Kat No	Tarihi	Dönem Padişahı	Maden i	Boyutu	Türü/Konusu	Tuğrası	Süslemesi
1.	Rumi1266 Miladi1850	Abdülmecid Han	Gümüş	37 mm (çap), 2.5 mm. (kalınlık)	Madalya (Bosna Madalyası ?)	Tuğra	Hilal, Yıldız
2.	Rumi 1270 Miladi1854	Abdülmecid Han	Gümüş	37 mm (çap), 2.5 mm. (kalınlık)	Nişan-ı İftihar	Tuğra	Çok Kollu yıldız, Çiçek,

¹⁴ Gürer Ergün, **Burdur Müzesi Etnografik Eser envanteri**, Envanter No: Et.10.8.08/4860,25.03.2008.

¹⁵ Çanakkale Harbi Madalyası için bkz: (Eldem, 2004, s. 445-449, 456,457).

3.	Rumi 1271 Miladi1855	Abdülmeceid Han	Gümüş	37mm. (çap) 2.2mm (kalınlık)	Kırım Madalyası (İngilizler e mahsus)	Tuğra	Top arabası, Defne, Gül
4.	Rumi 1308 Miladi1892	Abdülhamid Han	Gümüş	24.5mm. (çap) 2.2 mm (kalınlık)	Liyakat Madalyası	Osmanlı Arması	Sancak, Tuğra, Güneş,
5.	Rumi 1314 Miladi1897	Abdülhamid Han	Gümüş	24.5 mm(çap) , 2.2 mm. (kalınlık)	Yunan Muharebe si	Tuğra	Gül, Defne, Tuğra
6.	Rumi1324 Miladi1908	Abdülmeceid Han	Bakır	27mm. (çap) 2.4mm. (kalınlık)	Sultan Reşatın Culüsü konulu hatıra madalyası	Tuğra	Sultan portresi
7.	Rumi1324 Miladi1915	Abdulhamit Han	Bakır	27mm. (çap), 2.5mm. (kalınlık)		Tuğra	Sancak, Alem, Hilal, Beş kollu yıldız
8.	Rumi1324 Miladi1908	Mehmed Han bin Abdülmeceid	Bakır	22mm. (çap), 2.4mm. (kalınlık)	Kanun-i Esasi Yadigari	Osmanlı Arması	Yıldız, defne, meşale, tuğra,

							çiçek, yıldız
9.	-	Mehmed Han bin Abdülmeçid	Bakır	22mm.(ç ap) 2.5mm kalınlık)	Sultan Reşatın Culüsü konulu hatıra madalyası	Tuğra	Yıldız, defne, meşale, tuğra, çiçek, yıldız, Sultan Portresi
10	Hicri 1333 Miladi 1915		Bakır	57mm.(ç ap) 2.4mm. (kalınlık)	Nişan (Çanakkal e harbi madalyası)	Tuğra	Hilal, Tuğra,
11		Abdülhamid Han	Bakır – Mine	56mm. 2.4mm. (kalınlık)	Nişan (Çanakkal e harbi madalyası)	Tuğra	Hilal, Tuğra,
12	Rumi 1271 Miladi 1855	Abdülmeçid Han	Gümüş	36mm. (çap) 2.2mm (kalınlık)	Kırım Madalyası (İngilizler e mahsus)	Tuğra	Defne, Top arabası, bayrak, harita
13	-	Sultan Mehmet Reşat	Bakır	22mm. (çap) 2.5mm (kalınlık)	Sultan Reşatın Culüsü konulu	Tuğra	Defne, Meşale, Yıldız, Sultan Portresi

					hatıra madalyası		
14	-	Abdülhamid Han	Gümüş	31mm. (çap) 2.2mm. (kalınlık)		Osmanlı Arması	Osmanlı Arması, defne , Gül
15	Rumi1314 Miladi 1897	Abdülhamid Han	Gümüş	24 mm (çap) 2.2 mm. (kalınlık)	Yunan Muharebe si	Tuğra	Gül, Defne,
16	Rumi 1324 Miladi 1908	Abdülmecid Han	Bakır	27mm. (çap) 2.4mm. (kalınlık)	Sultan Reşatın Culüsü konulu hatıra madalyası	Tuğra	Sultan Portre, defne, Gül
17	Rumi 1314 Miladi 1897	Abdülhamid Han	Gümüş	24 mm (çap) 2.2 mm. (kalınlık)	Yunan Muharebe si	Tuğra	Gül, Defne
18	Rumi 1314 Miladi 1897	Abdülhamid Han	Gümüş	24 mm (çap) 2.2 mm (kalınlık)	Yunan Muharebe si	Tuğra	Gül, defne
19	Rumi 1324 Miladi1908	Sultan Mehmet Reşat	Bakır	27mm. (çap) 2.4mm (kalınlık)	Kanun-i Esasi Yadigari	Osmanlı Arması	Sancak, Alem

20	Rumi 1324 Miladi 1908	Sultan Mehmet Reşat	Bakır	22mm. (çap) 2.4mm(k alınlık)	Kanun-i Esasi Yadigari	Osmanlı Arması, Tuğra	Meşale, Defne, Yıldız,
----	--------------------------	---------------------------	-------	---------------------------------------	------------------------------	-----------------------------	------------------------------

Değerlendirme ve Sonuç

Bu bilimsel araştırmada incelenmiş olan 18 adet madalyon ve iki adet nişan birbirinden farklı boyuttadırlar. Bu eserlerinden en küçüğü 22 mm olup bu boyutta üç adet (Kat No:8, 13, 20) madalyon bulunmaktadır. Bu madalyonlardan en büyüğü ise 57 mm. çapındadır. (Kat No: 10). Diğer madalyonlar ise 57 mm. ile 22 mm. arasında değişkenlik gösteren ebatlara sahiptirler. İncelenmiş olan madalyonlar arasında birbiri ile aynı boyut ve benzer formlara sahip eserlerde mevcuttur. Bu eserlerin aynı atölyede kesildikleri düşünülebilir.

Burdur Müzesi deposunda bulunan ve bu bilimsel araştırma yazısında incelenen 20 adet eserden 10 adeti (Kat No: 1, 2, 3, 4,5, 12, 14, 15, 17, 18) gümüş malzemeden yapılmış iken; 10 adeti (Kat No: 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13,16, 19, 20) bakır malzeme kullanılarak üretilmiştir. Ayrıca bir adet nişan üzerinde (Kat No: 6) bakır üzerine mine malzeme kullanımına rastlanılmıştır.

Bu bilimsel araştırma yazısında tanıtılan, Burdur Müzesi deposunda bulunan 18 adet madalya ve iki adet nişan, müzeye halktan satın alma yolu ile gelmiştir. En erken satın alınan eser 1975' en geç satın alınan eserde ise 1998'de alınmıştır. Eserler 60 TL- 600.000 TL arasında değişen fiyat aralığında satın alınmışlardır. Çeşitli kişiler tarafından müzeye getirildikleri için bu eserlerin ihdas edildikleri atölyeleri belirlemek mümkün değildir. Ayrıca bu madalya ve nişanların beratları da müzede bulunmamaktadır.

Burdur Müzesi'ndeki 18 adet madalyadan iki adeti İftihar, iki adeti Liyakat, iki adedi Kırım Harbi, dört adedi Yunan Harbi, dört adedi Kanuni Esasi Madalyası, iki adedi, Sultan Abdülmecit Han Dönemi, iki adedi de Sultan V. Mehmet'in portreli madalyasıdır. İki nişanda Abdülhamit döneminde ihdas edilmişlerdir. Madalya üzerinde tuğralar ve Osmanlı Armaları, meşaleler, gül, defne dalları, hilal, ay-yıldız vb. motifler alçak kabartma olarak işlenmiştir. Ayrıca Sultan portreleri de dikkat çekici tasvirlerdir.

Sonuç olarak; Osmanlı Devleti de çağdaşı diğer devletler gibi kendisine hizmet eden ve başarılı olan memurlarını değişik usullerle taltif ve teşvik etmiştir. Madalya ve nişanlar bu amaçla kullanılan en önemli figürlerdir. Burdur Müzesi'nde bulunan bu 18 adet madalya ve iki adet

nişanda bunun en bariz örneklerindendir. Tanıtımını ve değerlendirmesini yapılan bu madalyaların müze deposundan çıkarılarak; müze teşhirinde sergilenmesi de temennisiyle.

KAYNAKÇA

Artuk, İ. ve ARTUK, C. (1967), Osmanlı Nişanları, İstanbul Matbaası, İstanbul.

Artuk, İ. (2003), “Madalya”, İslam Ansiklopedisi, TDV, C.17, Ankara.

Bayrak, M.O (1993), “Madalyalar ve Nişanlar”, Antik & Dekor, S. 18, İstanbul.

Devellioğlu, F. (2002), Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat Eski Yeni Harflerle, (Yay.Haz: Aydın Sami Güney al), İstanbul.

Eldem, E. (2004), İftihar ve İmtiyaz: Osmanlı Nişan ve Madalyaları Tarihi, İstanbul.

Eralp, N. (2002), ‘Osmanlıda Madalya ve Nişanlar’, Türkler, C. 13, Ankara.

Ergün, G.(2008), Burdur Müzesi Etnografik Eser Envanteri Fişi, 149,151.25.03.2008.

Erreten, M. (2001), Osmanlı Madalya ve Nişanları, İstanbul.

Koç Keskin, N. (2007), Osmanlı Şiirinde İftihar ve İmtiyaz Simgeleri ‘‘elenk’’ ‘‘Otaga’’ ve ‘‘Sorgu’’ Turkish Studies International Periodical Fort he Languages, Literature and History of Turkish Turkic, 2/7.

zdemir, K. (1997), Osmanlı Arması, Dnence Basım ve Yayın Hizmetleri, İstanbul.

Tekin, K.H.(2014), ‘‘Kırım Savaşı Osmanlı Hatıra ve Asker Madalyaları’’ Zeitschrift für die Welt der Trken / Journal of World of Turks, Vol 6, No 1.

Abstract

Medals and decorations are objects that are symbols of honor and evaluation at various degrees, given by the state to people, especially soldiers, who show heroism, usefulness and superior success. Ornate medals and decorations hung on the chest or neck are a material culture that came to the Ottoman civilization from Western civilization since the 18th century. The subject of this scientific research is 18 medals and two decorations from the Ottoman Period in the Burdur Museum warehouse. These medals and decorations in question are works registered in the museum inventory book. All of these works were brought to the museum by purchasing. The medals and decorations made of silver and copper in the Burdur Museum warehouse have not been included in any scientific publication before, and will be examined and introduced to the scientific world for the first time with this scientific research. It seems that medals were used before decorations in the Ottoman Civilization. The first medallions began to be used in the 15th century during the Fatih Period. It is known that the medallions made in this period were made to order by people of foreign painter origin. These medals, designed as a result of the special request of the Sultan, constitute the first examples of Ottoman Period medals. In the following years, medals and medals are considered as service awards to honor people who took part in important positions. The "gold relief medal" issued after the Patrona Halil Rebellion (1730) is known as the first medal example in the Ottomans. In the Ottoman Empire and the first years of the Republic of Turkey, those who participated in wars and were successful in their duties were rewarded with medals and decorations. The first engagement in the Ottoman Empire, III. It was used during the Selim (1789-1807) Period. The diamond-studded wreath that the ruler sent to Admiral Nelson, who burned the French fleet in Abu Kir, is considered the first decoration. Differences between medal and decoration; Medals are generally made of gold, silver, bronze and copper materials. Another important difference that distinguishes them from engagements; They are made in smaller sizes than insignia in appearance and are designed to be double-sided. In this scientific research, 18 medals and two decorations were examined in detail in terms of their material, technical and ornamental features.

When the 18 medals in the Burdur Museum are examined, two of them are Medals of Pride, two of Merit, two of the Crimean War, four of the Greek War, four of the Suleiman the Magnificent Medal, two of the Medal of Sultan Abdülmecit Khan, and two of the Medal of Sultan Mehmet V. It was determined that he had a medal with a portrait.

The types of these medals are mentioned in the catalog section of this scientific research article. It was understood that both of the decorations were produced during the Abdulhamid Period. There are monograms and Ottoman coats of arms, torches, roses, laurel branches, crescents, crescents, stars, etc. on the medals. The motifs are embroidered with low relief technique. The fact that portraits of the Sultan are engraved on the medals is also a striking element. The Ottoman Empire, like other contemporary states, rewarded and encouraged its civil servants who served and were successful in various ways. Medals and decorations are the most important figures used for this purpose.